

Atskaite par dalību COPA-GEOPA Profesionālo lauksaimniecības organizāciju darba devēju grupa

04.–05.12. 2013., Brisele

Izskatāmais jautājums:

Sociālo partneru kopīgā deklarācija

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Kopīgā deklarācija tika apstiprināta un parakstīta šī gada 18.septembrī Sociāla dialoga 50. gadadienas konferences laikā. Eiropas Komisijas pārstāve uzsvēra šī pasākuma nozīmi un paslavēja GEOPA un EFFAT sadarbību un nākamā gada darba plānu.

Izskatāmais jautājums:

Direktīva par sezonas strādniekiem

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Līdz šim ir panākta vienošanās, ka sezonas strādniekam, kas ir no valsts, kas nav ES dalībvalsts, pirms iebraukšanas ES jābūt noslēgtam rakstiskam līgumam par darba laiku un par darba algu. Vēl nav panākta vienošanās par izmitināšanu. Sezonas darba periods tiks noteikts 5-9 mēneši gada laikā. Pēc balsojuma par direktīvu 2014.gada janvārī, valstīm būs noteikti 2-3 gadi, lai ieviestu to valsts likumdošanā.

Šīs direktīvas ietvaros sezonas strādniekiem, kas nav no ES tiks nodrošināti labāki darba un dzīves apstākļi, tas skaitā, noteikta minimālā alga, piemērota dzīvesvieta. Šie noteikumi izslēgs iespēju ekspluatēt cilvēku, kā arī novērsīs to, ka pagaidu darbs kļūst par pastāvīgu darbu. EK prognozē, ka katru gadu ES iebrauks vairāk nekā 100000 sezonas strādnieku.

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20131029IPR23320/html/Non-EU-seasonal-workers-EP-Council-deal-on-better-social-rights-and-conditions>

Izskatāmais jautājums:

Direktīva par darbinieku nosūtīšanu darbā uz citām valstīm.

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

a) GEOPA piedalās INTEPP projektā. Sākotnēji projektā iesaistītās valstis bija tikai dažas: BEL, FRA, ESP, POL, LUX, PT. GEOPA pievienojās šim projektam jau 2012.gadā., līdz ar to tas bija projekts, kur piedalījās gan valsts iestādes, gan darba devēji, gan sociālie partneri. Tagad tiek īstenots jau 3.priekšlikums, kura ietvaros projekts tiek turpināts:

- Nodarbinātības aģentūras strādās kopā, lai varētu izsekot, kas notiek saistībā ar nodarbināšanu citā valstī piemērojot dzimtās valsts noteikumus un darba algu.

- attiecībā uz ierēdņiem, tiks salīdzināts, pētīts, kas ierēdņiem jādara, lai veiktu inspekcijas, kontroles attiecībā uz algām, nodokļiem utt.

b) Direktīva par darbinieku nosūtīšanu darbā uz citām valstīm.

Šis jautājums 2014. gadā būs nozīmīgs darba kārtības jautājums.

BG – jāsakopo spēki, lai noskaidrotu, kuros uzņēmumos notiek šī darbinieku nosūtīšana uz citām valstīm, piemērojot dzimtās valsts nosacījumus un algu., tad arī būtu daudz vieglāk saprast ar ko „jācīnās”.

FIN – minimālajām prasībām būtu jābūt vienādām pret visiem nodarbinātajiem visās valstīs, tas atrisinātu problēmas, bet protams, šis ir daudz sarežģītāks jautājums. Varbūt varētu noteikt, ka noteiktam laika periodam varētu piemērot dzimtās valsts nosacījumus, bet pēc kāda laika sākt piemērot tās valsts nosacījumus, kurā strādā.

K.Botterman – mēs parakstījām deklarāciju, kurā kā prioritāti noteicām godīgu darba samaksu atbilstoši valsts likumdošanai. Bet arī ir grūti noteikt vienādas minimālās prasības, jo ES nav kopējas nodokļu politikas, taču jāpiemin, ka ir daži starpvalstu līgumi, kur valstis ir lojālas viena pret otru, lai izvairītos no dubultnodokļiem.

Uz janvāri tiks sagatavota aptauja GEOPA biedriem, par jautājumu par darbinieku nosūtīšanu uz citām valstīm. Tā kā februārī būs sanāksme, tad varēsīm salīdzināt valstu viedokļus.

Polija, W.Rolewska – bet es uzskatu, ka jebkurā gadījumā, arī cilvēkus nosūtot darbā uz citu valsti, to efektivitāte ir par 20-30 % zemāka, līdz ar to, tiem nebūtu piemērojama vienāda alga ar vietējo nodarbināto, kas būtu skaidrojams ar kultūršķo, svešu valsti, citu valodu utt.

Izskatāmais jautājums:

Agripass tiešsaistē: B.Fiddamana prezentācija

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

B.Fiddaman prezentē mājaslapu <http://www.agripass.eu/page.aspx?uid=1206>

Šobrīd tā ir pieejama 3 valodās – vācu, angļu un franču.

Vēl ir jārunā par konkrētām prasmēm strādniekiem, sistēma ir jāpapildina, lai tā būtu praktiskāka. Plenārsēdē 5.decembrī B.Fiddamans prezentēs mājaslapu tādā pašā veidā EFFAT un EK pārstāvjiem.

Izskatāmais jautājums:

Izskatāmais jautājums: DG enterprise darba grupa par traktoriem

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

04.12.2013.

15.10. bija sanāksme, janvārī būs sanāksme. Tā kā šī darba grupa nav apmaksāta, tiek

lūgts, lai vietējie piedalās šai dg. Atkārtoti tiek izteikts aicinājums piedalīties darba grupā par traktoriem. Katru reizi var būtš cits dalībnieks, pamatojoties uz sanāksmē izskatāmajiem jautājumiem.

05.12.2013.

DG Enterprise pārstāvis Andrejus Voisinis prezentē tehniskās prasības traktoriem vienotā Eiropas Savienības tirgū:

- 1.Drošība
- 2.Videi draudzīgs
- 3.Administratīvās prasības (kādi dok. jāuzrāda institūcijām)
- 4.Pieejams RMI (tālvadības metodes izmantošana)
- 5.Ražojuma atbilstība

Šo piecu kritēriju izpilde nodrošinās ES atbilstības garantu. Bet ir tehnika, kam ir iespējama arī tikai nacionālā atbilstība, bet tikai piekabēm, specifiskiem traktoriem utt.

Regula EU 167/2013

Traktori vairāk nav iekļauti Mašīnu direktīvā (Machinery directive).

1. ABS (bremzēšanas sistēma) nepieciešama traktoriem, kuru maksimālais braukšanas ātrums ir vairāk kā 60 km/h
2. Nav nepieciešams ABS, ja ātrums ir līdz 40 km/h.

Ātrumam no 40-60 km/h - nākotnē paredzēts ielikt deleģētajos aktos.

Saturs jaunajiem drošības noteikumiem:

- Labošanas un uzturēšanas informācija
- Atbilstība ražošanai un tehniskās apskates
- Mehāniskie apdraudējumi

Vides jautājums

- Gāzes emisijas
- Skaņas līmenis
- Jauda (Power performance)

Administratīvās prasības

- Informatīvie dokumenti no ražotāja
- System and component/STU type approval
- Atbilstības sertifikāts
- Apstiprinājuma sertifikāts par tehnikas veidu (Type- approval certificate)
- Apzīmēšanas prasības
- Testu rezultāti

Kas šobrīd tiek darīts Traktoru jautājumā?

Darba grupas ar dalībvalstu ekspertiem

Jau veikti 4 pētījumi (UK)

Nākotnē darāmais:

Notiks vēl 2 darba grupas par administratīvajām prasībām

Notiks 1 ES dalībvalstu ekspertu darba grupa.

Paredzēts, ka regulējums stāsies spēkā 2014.gada nogalē.

Papildus informāciju par DG Enterprise darbu var meklēt saitē:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/machinery/index_en.htm

Izskatāmais jautājums:

Veselība – drošība: valstu novērojumi

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

04.12.2013.

Tā kā mēs esam vienojušies, ka par šo jautājumu runāsim vienreiz gadā. Vēlamies izanalizēt, kā ES dalībvalstīs tiek risināts jautājums par MSD un citiem jautājumiem saistībā ar drošību un veselību.

05.12.2013. Plenārsēdē šis jautājums netika izskatīts.

Izskatāmais jautājums:

Konsultācija ar sociālajiem partneriem par „nedeklarēto darbu”.

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Šobrīd GEOPS ir gaidīšanas režīmā, jo tiek gaidīts kāda būs Eiropas Komisijas reakcija, kādu dokumentu tā nosūtīs Eiropas Parlamentam.

Izskatāmais jautājums:

Izskatāmais jautājums: Semināra Lietuvā izvērtējums

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Novērtējums – lieliski! Telpas bija atbilstošas, organizētība bija augstā līmenī! Galvenais, ka mums būs gala atskaite, kurā ir 18 valstu atbildes, un šo kopīgo atskaiti sūtīs EK.

Kauņas semināra atskaite būs publiski pieejams dokuments.

Izskatāmais jautājums:

2014.gada darba plāns

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Pavisam nesen mums notika seminārs Lietuvā, taču jau šobrīd jādodomā, kādas varētu būt tēmas nākamā gada semināram un pētījumiem ES dalībvalstu starpā. Kā arī, kur tas varētu notikt?

Bulgārijas pārstāvji piedāvā nākamo semināru rīkot Bulgārijā.

Iespējamās tēmas semināram:

- Darba algas struktūra (nerunājot par samaksas apmēru)
- GEOPA pētījums – par darba inspekcija aktivitātēm, VDI loma, aktivitātes, kādas sankcijas
- Pasākumu kopums krīzes radītā bezdarba novēršanai un jaunu cilvēku iesaistīšanu darba tirgū
- Algas sasaiste ar sociālajiem maksājumiem un kas tos maksā
- Labie piemēri sezonas darbam – aizsardzības mehānismi
- Lauksaimniecībā nodarbināto prasmes
- Migrācijas jautājums

Austrija atbalsta jautājumu par darba inspekciju un sociālā dialoga nozīmes ieviešanu un nozīmes paaugstināšanu jaunajās ES dalībvalstīs.

Izskatāmais jautājums:

Izskatāmais jautājums: GEOPA valdes vēlēšanas

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Vēlēšanu rezultātā par GEOPA prezidentu atkārtoti tiek ievēlēts Chris Botterman (Beļģija)

1.vietnieks Joseph Lechner (Francija)

2. vietnieks Veli-Matti Rekola (Somija)

Valdes loceklis Jose Bohorquez Mora-Figueroa (Spānija)

Valdes locekle Claudia Merlino (Itālija)

Valdes locekle Agnieszka Rolewska (Polija)

Izskatāmais jautājums:

EIP (Eiropas inovāciju partnerība) "Lauksaimniecības produktivitāte un ilgtspēja"

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Informatīvs jautājums: COPA ir iesaistīta šai projektā tāpēc, ka iet runa par lauksaimniecības produktivitāti un ilgtspēju.

Izskatāmais jautājums:

Lauksaimniecības sektora prasmju padome

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Ir svarīgi diskutēt ar sociālajiem partneriem par šādas padomes izveidi, neskatoties uz to, ka partneru starpā nav vienota viedokļa par šādas padomes nepieciešamību.

Izskatāmais jautājums:

Lauksaimniecības politika un nodarbinātība - secinājumi / rekomendācijas

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Jautājums tiek pārcelts uz nākamo reizi, bet līdz tam jānosūta savi komentāri par dokumentu līdz 20.decembrim.

Izskatāmais jautājums:

Sociālā dialoga veicināšana starp dalībvalstīm.

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Ir būtiski veicināt sociālā dialoga attīstību visās valstīs, tāpēc ir jādomā, kā mēs varam palīdzēt dalībvalstīs attīstīt sociālos dialogus, tas ir jautājums par sadarbību, kas jārisina kopā gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem.

Izskatāmais jautājums:

Horvātija jaunā dalībvalsts no 2014.gada 1. jūlija

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Septembrī ģenerālās asamblejas laikā piedalījās darba ņēmēju pārstāvji no Horvātijas. Šoreiz piedalīsies darba devēju pārstāvji, kā arī GEOPA ir jautājusi, vai Horvātija gribētu iestāties GEOPĀ, lai varētu veiksmīgi veidot sociālo dialogu valstī lauksaimniecības nodarbinātības jautājumos.

Horvātijas pārstāve prezentē darba devēju organizāciju <http://www.hup.hr/> Organizācija darbojas ar visiem darba devējiem, līdz ar to nav skaidrs kādā līmenī tiek pārstāvēti lauksaimniecības darba devēji. Tiek pieminēts, ka darba devēji un darba ņēmēji ir nepārtrauktā cīņā, jo tiek strādāts pie jauna Darba likuma.

Izskatāmais jautājums:

GEOPAS 2014.gada budžets.

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Informatīvs jautājums. Beļģijā ir notikusi algu indeksācija, kas būtība palielina izdevumus, bet biedru naudas netiks paaugstinātas, jo iestājas Horvātija.

Izskatāmais jautājums:

Liaison forums

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Liaison forums - neapmaksāts pasākums 2013.gada 11.decembrī, kur tēma ir „50 gadi sociālajam dialogam”. Tur tiks apskatīta pagātne un izvērtēti rezultāti un tiks skatīts, diskutēts, kas ir uzlabojams nākotnē.

Biedrus informēs par foruma rezultātiem pēc tā norises. Šo forumu organizē DG Employment.

Izskatāmais jautājums:

Sociālā dialoga komiteja 05.12.2013

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Par nodarbinātības ekspertu lomu:

A.Špāns saka, ka lauksaimniecības nodarbinātības ekspertiem nav jānodarbojas ar sociālo jautājumu risināšanu, jo tam ir domātas citas institūcijas, mums ir jādomā par nodarbinātības pasākumiem, kā būt konkurētspējīgiem, kā KLP ietvaros nepasliktināt nodarbinātību, bet gan uzlabot to. Tāpat arī tiek uzsvērts, ka DG Agri un DG Employment būtu jāsadarbojas. Cerams, ka nākamgad abi sociālie partneri panāks progresu un spēsim nākamajā plenārsēdē prezentēt daudz labākus statistikas datus attiecībā uz nodarbinātību Eiropā.

Itālija – mēs veidojam dokumentus, kas ir balstīti uz nepatiesiem datiem. Par Itāliju runājot, sociālo partneru izstrādātajos dokumentos parādās, ka nodarbinātībā lauksaimniecībā samazinās, bet īstenībā lauksaimniecībā nodarbinātība ir palielinājusies.

Par profesionālo apmācību:

T.Runge – COPA pārstāve prezentē kā saistīta profesionālā apmācība ar lauksaimniecības un inovāciju attīstību. Kā atslēgas vārds lauksaimniecības attīstībai un drošas pārtikas nodrošināšanai ir inovācijas, inovatīvi produkti. Instrumenti inovāciju ieviešanai – zināšanas, modernas tehnoloģijas, zināšanas par tirgu, kā arī paredzēt iespējas KLP piedāvātās programmās, izmantot jau esošās, izveidotās struktūras – organizācijas. Lauksaimniecības attīstībai – kooperācijas lielā nozīme, iesaistīšanās kopprojektos, fokus grupu veidošana – līdz 20 eksperti grupā, piemēram ,bioloģiskās l/s eksperti.

Par iespējām, ko piedāvā inovācijām lauku attīstības programma var lasīt šai mājaslapā:

http://enrd.ec.europa.eu/themes/research-and-innovation-gateway-development/en/research-and-innovation-gateway-development_en.cfm

Izskatāmais jautājums:

Tikšanās ar Joseph Daub – EPP

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

K.Botermans informē, ka 4.12.2013. dodas tikties ar Eiropas Parlamenta pārstāvi. Kopā no GEOPA tikšanās piedalās 4 pārstāvji – prezidents, biroja vadītāja un abi jaunievēlētie

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

vietnieki.

Izskatāmais jautājums:

Citi jautājumi: kopīga mājaslapa ar EFFAT.

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Aprīlī skatīsimies, ko mēs varam darīt ar šo jautājumu – saistībā ar kopīgas mājaslapas izveidi. Jo droši vien ticamāk ir tas, ka COPA-GEOPA mājaslapa tiks savienota ar šo jaunveidojamo mājaslapu.

Sarmīte Babāne

Paraksts

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

Eksperta dalība pasākumā organizēta VLT pasākuma "Nozaru ekspertu ziņojumi" ietvaros saskaņā ar LR Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” noslēgto līgumu Nr. 2013/15 no 28.01.2013. Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.